

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●● Egyes lappéldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félelve 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnő házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk 12-ik évfolyamának lepergése és a 13-iknak megindulása küszöbén a szokott bizalommal fordulunk a közönséghez, hogy egyetleg megköszönjük azt a szép erkölcsi és anyagi támogatást, amellyel munkásságunkat eddig jutalmazta, másfelől pedig ezt a támogatást — mely nélkül feladatunknak megfelelői képesek sem volnának — továbbra is kérjük. Nagyhangú ígéretekkel nem kecsgettünk soha senkit. De azt nyugodt lélekkel mondhatjuk el, hogy azt a programot, amelyet e lap szerkesztésének átvételkor nyíltan hirdettünk — becsületesen, kitartó odaadással szolgáltuk, attól soha egy lépést se jobbra se balra el nem tártoltunk.

A helyi kérdésekben ugyanaz marad programunk a jövőben is, természetesen: a változó idők és eseményekhez idomulva.

Nagy és nevezetes kérdések várnak megoldásra, amelyek közt ép-nem kicsinyeljük a megyeszékhely kérdését, mely az ismeretes tápei határozat folytán vált elsőrendű napikérdéssé.

Mondanunk sem kell, hogy mi egész odaadással szülővárosunk, S z e n t e s m e l l e t t foglaltunk e kérdésben állást.

Ha nem így tennénk: kell, hogy megvételessen forduljon el tőlünk nem csupán e város, de a vidék közönsége is.

Am helyi pártiótizmusunk nem vesztegeti meg itéletünket annyira, hogy szülővárosunk hibáit nyílt szemmel ne lássuk, azokat ne ostromozzuk és a megyeszékhely kérdésében ki ne mondjuk azt: hogy Szentés az, amelynek sok mulasztást kell pótolnia, a községek testvériesebb érzéssel fogadnia, ha azt akarja, hogy az ellene megindult mozgalom hullámverése békésen elsimuljon.

Igy hisszük mi szülővárosunk érdekét határozottabban elősegíteni, így reméljük felvilágosí-

tani azokat is, akik ma tévúton vannak, amikor Szentés már is olyan nagyok, hatalmasnak képzelik, amelynek mitsem kell törődnie a vármegyével és a megyebeli községekkel.

Ha hozzávesszük, hogy a megnyíló évek az országgyűlési képviselő-választások is különös sulyt és érdeket adnak s hogy a választási harc alatt — bár lapunk nem politikai lap — gondoskodni fogunk arról, hogy olvasóközönségünket a bennünk et érdeklő választási küzdelmekről és azok eredményéről gyorsan, kimerítően értesítsük mindenkor: úgy a következő év munkaprogramját — azt hisszük — egészen föléltük és méltán fordulhatunk a közönséghez azon kérséssel, hogy eddig tapasztalt támogatásában vállalkozásunkat ezután is részesítse.

Ami a lap szellemi részét illeti, újév-től fogva itt is nagy változást jelezhetünk, mert onnan túl két hetenként, tehát minden 2-ik vasárnap, egy 8—10 nyomtatott oldalra terjedő képes szépirodalmi melléklet csatlakoztatunk lapunkhoz s ezenfelül is gondoskodunk arról, hogy a tárcák és a csarnokok rovataink mindenkor csak igazi irodalmi becsű dolgozatot hozzon.

A lap kiállítása egyébként az eddigi maradt, amelyet a közönség már megkedvelt.

Hiszük, hogy előfizetőink köre, mint eddig minden évben, most is gyarapodni fog.

Tisztelettel:

A „SZENTES és VIDÉKE” szerkesztősége.

*

Lapunk szerkesztőségének fentebbi felhívásával kevés szót fűzünk csupán.

Tartoztunk a közönségnek, amely lapunkat az új szerkesztőség alatt valóban rendkívüli mértékben karolta fel, azzal a kedvesséssel, hogy a szerkesztőség által fentjelzett

szépirodalmi képes melléklettel, mely két hetenként lesz mellékelve, lapunkat kibővítettük, a nélkül, hogy ezzel az előfizetési ár emelkedne.

E szerint lapunk előfizetési ára, mint eddig, ezután is marad:

A képes szépirodalmi melléklettel együtt:

Felelve . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Mely összeg vidékről legcélszerűbben a kiadóhivatalra címezve, postautalvánnyal küldhető be.

Hogy a szépirodalmi melléklet nyomtatása iránt tájékozva legyünk, kérjük az előfizetést mielőbb eszközölni.

Szentés 1892. január hó.

tisztelettel:
a kiadóhivatal.

Kezelési kényszer.

Szentés, 1892. január 3.

Mikor a legutóbbi városi közgyűlésen a fogyasztási adójavadalom újabb bérbevétele vagy nem vétele fölött folyt a vita és Sima Ferencz — bár helytelen felfogásból indult ki, de nem titkolható bosszúérzettel — azt indítványozta, hogy a város ne vegye ez idő szerint semmi körülmények közt se bérbe a kincstártól ezt a javadalmat: kerültek egyesek, a többek közt éppen e sorok írója és Magyar József városi tanácsnok is, akik abban a nézetben voltak és ezt ki is jelentették, hogy a kincstár — a város ily merv

TÁRCA.

Katonaélet.

Szép, dicsőséges, tisztas élet a katonaélet, sőt még reményteljes is, mert hiszen még arra is kilátása van, hogy ezredes lehet, ha t. i. — mint hadnagy kezdte a pályafutást. De rettenetes nyughatatlanság az élet, ahogy a Lojzi gyerek elbeszéli, a Kántor Lojzi, a 101-ik gyalogezred közötté.

A katonaélet tulajdonképpen sem is élet, mondja ő, hanem csak állandó repülés. Pedig ő azelőtt sohasem repült. Egy tisztességes földmives-ember fia volt, deli, szemrevaló fű őzbarna, szelíd tekintetű szemmel; otthon szántott, vetett, aratott; de repülni otthon nem repült soha. És ime, most katonának . . .

Sőt, állítása szerint, tulajdonképpen repülésnek sem lehet azt mondani, hanem örökös szállongásnak. Ahogy a szunyograj nyáron a levegőben zümmögve táncol, úgy kell a katonának folyton-folyvást, lélegzetvesztésig mozdulatokat tennie, jobbra át, balra át, visszakofozva, előre arc, hátra arc, rajonjalban, majd kettős rendekre szakadozva stb.

Kint a gyakorlatóteren egy megabritkolják, hogy a nyelvért is kiöli bele. Aztán gyorsan be a kaszárnyába. Itt az est. Lefekhet a katona is pihenni, aludni.

Aludni? Pihenni? Az ám! Mindég kerül egy-két vig cimpora, aki előbb bolondot úz az emberrel. Hol lehúzzák róla a takarót, hol meg ráhúzzák a fejére, hogy derekasan elpáholják, szóval: itt van még a kutyamulatság. No, végre csak elalszik az ember. Igen, de nem alhatja ki magát, mert alig kezdett jótékony álomba merülni, már megharsan a folyosón az ébresztő; szaporán ki az ágyból, felkapni félálmosan a mündert, cakunpakkot és sietni félégalomba. S ha véget ér a szolgálat, talán le lehet nyugodtan ülni az étkezéshez? Nem a, valósággal falni kell akkor is. Ugy dobálja az ember a nagy gombócokat a gyomrába, mint leveleket a posztakisznibe. S akkor aztán ujfent kezdődik az exceciozás.

Hát ezután lehet-e kissé pihenni?

Persze! hisz akkor meg ki-ki felkeresi a szive választóttját.

Hiszen csak nem lehet elhanyagolni a kedves szakácsnét, ha egészen nem akar a profuntra szorulni.

A katona hát felkeresi a konyhában a Julcsát vagy a Marcsát. S az ostoba »cibél« ilyenkor azt hiszi, hogy a katona legalább a kedvesénél kipihenheti magát.

Micsoda szörnyű tévedés!

A szakácsnéval is civődni kell, kimenteni, hogy tegnap a szomszéd szobalacnyával kacérokodott, megesküdni, hogy ezt soha többé nem teszi, számot adni az előző nap minden percéről, kikéll a haragvót engesztelni.

Hát pihenés ez!

De a cibél azt hiszi, hogy olykor még is csak kipiheni magát a katona a kedvesénél, mert hiszen ritkán változtatja. — Szó sines róla! — Hiszen ha mindjárt a leg-hűségesebb szívet vallotta is magáénak, gyakorta változtatnia kell a szakácsnét, mert erre — az uraságok kényszerítik.

A Julcsával két napig tartott az örök frigy. Harmadnap odament hozzá Lojzi (a szakácsné azt ígérte, hogy csirkepecsenyére fogja várni) és ime, új szakácsnét talált a konyhán. Julcsát elcsapták a nyelvélésért. Mit tegyen ilyenkor a szegény katona? Visonyit kell kezdenie az új szakácsnéval, gyengédien, óvatosan kell ezt cselekednie. Hízelegni, megnyerni a szívet, felpanaszolni a mostoha sorsát; — ez pedig sokszor hetekre menő kemény munkát ad.

Igy aztán jóformán minden 4 hétben elől kell kezdeni az ostromot, változtatni a szakácsnét — a konyha kedvéért. Mert a katona olyan mint a macska. Az emberek iránt közönyös, csak a házhoz ragaszkodik.

És még pihenésről beszélnek! A Lojzi gyerek ezen csak jót kacag.

»Nincs nyugtom nappal-éjjel«, daloltatja Mozart Leporellóval.

»Bizony, ha Mozártnak annyi belátása lett volna, hát Leporellójából nem urasági inast, hanem katonát csinál, mondaná a Kántor Lojzi, ha Mozártról egyáltalán tudomása volna. Ugy leccelődik, sziguld a katona a

magatartásával szemben — egyszerűen rá fogja ezek után utalni a fogyasztási adókezelést, még pedig megszábotott fiks összegért, amelyet aztán a fogyasztó közönségből kiperéslni — a város dolga lesz.

Akik e nézetben voltak, jól tudták, hogy ez a kezelési kényszer nem az első eset volna, mert ilyen megesett Szentesen már máskor is.

Az 1875. évi XXVIII. t. c. 2. §-a, mely az 1868. XXXV. t. c. 3. §-ának bekezdését és első pontját módosítja, világosan megadja e ráutalásra a kincstárnak a jogot a községekkel szemben, egyszersmint azonban szigorúan megszabja és körvonalozza azon módot is, mellyel a kincstár e ráutalása ellen, ha azt magára károsnak és sérelmesnek gondolja, a községek felfolyomódással élhetnek.

Ki fogjuk alább fejteni ezt is. Egyelőre azonban nem árt tisztázni egy kissé a helyzetet. Magyaraztatást adni annak: mi vitte rá a közgyűlés egyik-másik pártáryalatát, hogy szokatlan egyértelműséggel a bérbevétel ellen foglaljon mind állást.

Hogy Sima Ferencet mi bírta ismeretes indítványa megtételére, mely szerint a város semmi feltétellel se vegye bérbe a fogyasztási adójavadaralmat: ennek egyik indító okát maga vallotta be indítványa megokolásában és bizonyos, hogy a vezető után indult a nyája, a tisztelt párt is.

Maga a »Szentesi Lap« f. évi 1-ső számának egyik ujdonságában, mellesleg a közgyűlési tudósításban is utal erre, kifejtve itt, hogy: a közgyűlés nem engedheti meg, hogy Tasnády Antal dr. polgármester a város nevében szerződést kössön: — amott pedig, hogy: Tasnády az oka mindennek, amivel elég világosan van jelezve, hogy e szerint Sima Ferenc és társai által még a vagyoni felelősségbe is besodortatni szándékoltatik, mert ő ígért meg a ja-

szolgálati éveken át, mint a teve a sivatagnak, nyugalom, pihenés nélkül. S egy szép napon csak azt hallja, hogy a Katica is ott van, vele egy városban.

A kedves kis Katica, akit hazulról, a falujából ismer és aki először tanította arra: mi az igaz szerelem.

Nosza hozza siet, felkeresi. Ráakad valamelyik szálló kocsimában, a szivére öleli... de csak egy századrész pillanatra. Mert teljes risztungban van. A század a gyakorlótérre vonul, neki is sorba kell állani, a Katica is siet, hogy szolgálatba álljon.

Nosza gyorsan. Egy csókot, egyetlen egy csókot váltanak.

Ekkor kiüt a háború. Lojzát a csatára viszik.

No, legalább ha ennek vége lesz, hazamehet a falujába pihenni!

Az am! Ő megteszi, de hány olyan van, akit ott ér el a halál gyilkos fegyverből.

Ej, hát azok is csak megpihennek végre a sirban; mondanak valami buta cibél.

Szó sincs róla!

Ugyan hogy lehetne valakinek nyugta egy közös sirban, ahol ellenséget, jóbarátot egy rakásra, összeviszva hánytak. Hiszen ez lehetetlen!

Kérdézzék csak a Kántor Lojzát. Ő azt erősíti, hogy lehetetlen.

És azért örül a szive, a lelke, mikor kibújhat az angyalbórból és a háta mögött marad a katonafélt!

vadalomért a kincstárnak újból 38 ezer frtot, ő nem írta alá a szerződést akkor, mikor a szegedi pénzügyigazgatóság már ilyen alkura kész lett volna és így egyenesen ő idézte fel a városra ezt a veszedelmet, hogy most e javadaralmat 40,000 frt bevétellel előírnyozva, utalták rá a városra.

Mindez nincs ugyan a hivatkozott ujdonságban így világosan kifejezve, de mégis elég körülányességgel ahhoz, hogy megértjük. Végezzünk hát először is a kérdés ezen részével.

A legképtelenebb felfogás nyilvánul ebben, melyet még a személyes bosszú és gyűlölség sem ment ki annyira, hogy ostobának ne tartstuk.

Tasnády Antal dr. polgármester ebben az egész fogyasztási adóbérellet-ügyben egyetlen egy lépést sem tett önmagától.

Ami a város által leendő új bérbevételre nézve eddig történt, az mind tanácsai határozatok alapján történt így s hogy a tanács felfogása volt a helyes, hogy a kincstár képviselőségével szemben a hűrt hiába igyekszünk bizonyos mértéken túl feszíteni: ezt a ma már ismert következmények eklatánsul igazolják.

A polgármester személye ellen törő bosszú tehát itt nem csak rút kudarcot val, de nevetségessé is válik.

Am volt a közgyűlésnek, épp e javadaralom bérelte fölött lefolyt vita alkalmakor egy olyan momentuma, amely bizonyára a jelen voltak legtöbbjének figyelmét elkerülte, de amely bennünket arról győz meg, hogy Sima Ferenc és pártja a javadaralom bérbevételét nem csupán a polgármester személye elleni gyűlölségből és bosszúból elenezték.

Sima Ferenc ugyanis, mikor indítványát elmondta, közbeszúrta azt is a megokolásában, hogy talán 32,000 forintot felajánlhatna érte a város, a mire Udvardi Sándor is reflektált aztán, mondván: hogy az előtte szóló t. képviselő társa és barátja is említette a 32000 frt megajánlását, de azt ő is eszélyesnek tartand, mert ezzel a város elhárítaná magától a látszatát is annak, hogy a bérbevétel elől mereven el kíván zárkózni.

Nos hát, amikor ezen 32,000 frt esetleges megajánlása egyfelől Sima Ferenc, másfelől Udvardi Sándor által hangoztatva lett, ugyanakkor e párt egy nyughatatlan tagja, Bálint József, a maga nyers egyenységével közbekialtott:

»Az am, majd 32,000 frtért adják. Hiszen mások már 34,000 frtot is megajánlottak érte. Tudjuk!«

Nem fessegetjük most behatóban e közbekialtás jelentőségét s hogy mi összefüggésben látjuk azt magával Sima Ferenc azon indítványával, hogy a város semmi körülmények közt és feltételek mellett se vegye bérbe ezúttal a fogyasztási adójavadaralmat.

Mert ezúttal csak azt kívánjuk konstatálni, hogy Bálint József uram a maga bárdolatlan nyíltságával egyszerűen *elszólla magát*.

Es ezen elszólásból nem nehéz kihámozni az egyéb indokot, amely Sima Ferencet, a polgármester személye elleni bosszuérzeten kívül, az indítványa megtételére bírta.

Mi indoka lehetett azonban a közgyűlés másik pártjának, hogy szintén a bérbevétel ellen foglaljon állást és Sima Ferenc indítványának elfogadására szavazzon?

Röviden elmondhatjuk.

Hat éve, hogy Szentes azt a javadaralmat bérben bírja a kincstártól.

Hogy e hat év alatt, e javadaralom kezdése körül mennyi rút visszaélés követtetett el, milyen üzelmek folytak? — ezt felujítani nem szándékunk, nem is szükségés.

Köztudomásu, hogy e visszaélésekről mi téptük le a fátyolt, mi fedtük fel ezeket.

Köztudomásu, hogy két éve küzdünk már e visszaélések ellen, küzdünk a mellett, hogy a város úgy a kincstártól bérben birt, valamint saját javadaralmi (tehát a fogyasztási és italmérésí, helypénzszedési és keramit-út vám javadaralom) kezelésére egy közös javadaralmi tisztséget szervezzen és ne engedje át az ezekből várható jövedelmet másnak.

Mindenkor azt vetették ez ellen, hogy a városnál nincs aki értsen e kezeléshez, míg a kezelési vállalkozó már gyakorlatában van az ügynek, be is van hozzá rendezve tőkéletesen.

Szükség volt hát rá, hogy a város kénytelen legyen a kezelést mikéntjé megtanulni, annak minden oldalával, ágával megismerkedni és ez csak úgy volt lehetséges, ha a kezelésre a pénzügyigazgatóság által lesz utasítva, mert újabb bérbevétel esetén nem volt kizárva, sőt biztosra volt vehető az, hogy a többség ismét magánkezelő mellett foglal állást.

De ki kellett már egyszer tünni annak is: reális, tiszta kezelés mellett mi bevétel várható e javadaralmakból?

Ezért szavazott az ellenpárt olyan készséggel Sima Ferenc indítványa mellett és a további bérbevétel ellen. Az indítványozó, a maga eddigi állásfoglalásának a hasznosítás körül — maga állított csapdát... és az ellenpárt készségesen segítette abba bele.

Hát e szerint — fogják mondani — az az ellenpárt is részes abban, hogy ime a pénzügyigazgatóság most 2000 frttal drágábban erőszakolja rá a városra e javadaralom kezelésének kényszerűségét, mint amennyiért bérbe adta volna s így ez ennek a pártnak is bűne.

Ha a szegedi pénzügyigazgatóság hatalmi szava olyan volna, hogy ellene nincsen jogorvoslat: úgy ez az okoskodás feltétlenül megáll.

Szerencsére azonban ez nincs így. A városnak meg van a föllebbzési joga a kincstári képviselőség önhatalmú rendelkezése ellen és ugyanaz az 1875. évi XXVIII. t. c. 2. §-a, amely a pénzügyigazgatóságnak jogot ad, hogy azon községek, amelyekkel e javadaralom megváltása iránt az egyesség létre nem jöhetett, a kezelést, fiks

összeggel előíranyozva, ráutalhatja, egyszerszint szigorúan körülírja a községek által igénybe veendő jogorvoslat módját is az esetre, ha a pénzügyigazgatóság által reájuk így kiszabott adóátalányt túlszigázottak tartják.

A törvény világos rendelkezése szerint — ilyen esetekben — mint legfőbb fórum, az alispán dönt.

És mi elvárjuk Csongrádvármegye alispánjától — s bizunk benne, hogy ezen ügyben — mikor eléje kerül — pártatlan igazságszállítással fog itélni és a kincstár képviselő szegedi pénzügyigazgatóság valóban túlszigázott követelését kellő mértékre szállítja majd alá.

Választási mozgalmak. Még hivatalosan be sincs reszkézte az országgyűlés, már is készülődés észlelhető mindenfelé; mozgolónak a pártok.

Ithon Szentesen ugyan ez idő szerint ennek még semmi látható jelét sem tapasztaljuk, de a szomszédos Csongrádon elszabadult már láncairól a szenvedély Hegyi Antal plebános jóvoltából ott ádáz korteskedésre van kilátás.

Szívák Imre, a csongrádi kerület ez idő szerint való képviselője, karácsonyt követő vasárnapon tartotta odaát beszámolóját, együttel — amennyiben ugyanaz a tekintélyes párt, amelynek bizalmából ma Csongrádot a törvényhozásban képviseli, felkérte — a programbeszédjét is.

Szívák Imre dr. érdemei Csongrád város körül olyan ismertek, hogy a legszűkebb határig vitt perfidia merészkedhet csupán, azokat el nem ismerni vagy otrombán gyanúsítani.

Az előnyök, miket a szomszédvárosnak kivívott, olykor még a megye egyeteme ellenében is, mint p. a csongrád-böldi mút kiépítése tárgyában, vagy a vasútépítésnél és a közoktatás-ügynél, magukban is olyan ékesen-szólabán bizonyítanak megilletve, hogy érdemeit gáncsolni akarni — vagy pláne azokat letörni, igazán neveltséges gondolat.

No de, az emberek hamar felejtenek s ha van felbúgó: mi sem könnyebb a rosszakaratnak, mint kisebbiteni a jót s erre ugyan mikor, mily viszonyok közt nem vállalkozott készségesen az a had, amelynek e vármegye átkára — Sima Ferenc az egyik s — most már konstatálhatjuk — Csongrádra nézve, Hegyi Antal ottani plebános a másik apostola.

Bizony nagyon alásüllyedt az apostolság az Ur tanáinak első hirdetése óta, ha ma már ezek az urak is akármilyen részben apostolszámba mehetnek.

Csongrád felokodott apostola, Hegyi Antal hát fogta magát és nekirontott Szívák Imre dr.-nak.

A templomot, a papi szószéket stílyesztette Istennek ez a nagyvérű szolgálja a politikai agitációk eszközüvé, ahogy ezt megírva látjuk a saját pártlapjában, a Csongrádon megjelenő »Tiszavidéke«-ben. Mert a tiszteltreméltó plebános ur onnan hirdette meg a december 27-iki pártértekezletet a híveinek, amelyen aztán Hock János jelenleg is orsz. képviselőt, egy ultramontan papot ajtoltak a csongrádiaknak képviselőül — független 48-sók, ezek közt Sima Ferenc szentesi pártvezér, aki maga is vágyakozik egy kis kerületiútitásra.

Azt meg kell vallani, hogy az új csongrádi jelölt elég furfangosan van kiválasztva. Csátár Zsigó, a vén szin után Hock János.

Hiába na! Azt hiszik, Csongrád népe ma is annyit ad a szemforgatásra meg arra, hogy a képviselőjelöltje vele együtt hullason honfájdalmas énekelyet, mint annó akkor, amikor Csátár vitte el a lobogót.

Csakhogy azóta nagyot változtak odaát a viszonyok. A csongrádi nép politikailag is, egyébként is megérett és a talmi 48-sók, meg az olyan szabadelvűek is, mint Eszes Mátyás, akik úgy változtatják az elvet, mint más ember az elnyűtt keztyűt, ma ott sem boldogulnak.

Mindez azonban nem akadályozza meg, hogy a mai nap folyamán az Apponyi párti Hock János Csongrádon délelőtt a templomban szentes beszédet, utána pedig

mindjárt politikai programbeszédet ne mondjon és lézen a csongrádi templomban és piactér n egyaránt nagy szentforgás, farizeuskodás, vásárcsapás a mandatumért... fűszereze Csátári könyhullatással. No, mert hogy Csongrádot olyannak ismerik, ahol csak ilyen drasztikus eszközökkel lehet tért hódítani a — nemzeti pártnak, azon a Csongrádon, ahol eddig ismertek ugyan a függetlenségi pártot és a szabadelvű pártot, de hogy — Apponyi vagy úgynevezett nemzeti párt is van a világon: ennek eddig sejtelmével sem bírtak.

Igy akarnak átjatsítani Sima Ferenc közreműködésével Csongrádot az ultramontanok kezére. De hogy miért nem istápol ott ez a derék úr (?) függetlenségi jelöltet? ez titok.

A megynkbeli többi választókerületben még nem indultak meg a választási mozgalmak olyan mértékben, hogy említésre érdemes volna.

Csupán Csongrád az, amelyről már meg vagyunk írva a »Szentesi Lapban« is, hogy Szívák bukása és Hock győzelmé biztos.

Ez a biztos — azonban, tudunk szerint épp megfordítva értelmezendő a két jelöltre.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. január 3.

Lapunk mai száma, technikai akadályok miatt, csak 4 oldalon jelenik meg. Ugyanezért a szepirodalmi képes mellékletünket is csak a jövő vasárnapi számtól fogva mellékeljük.

Ujví tisztelegések. Zsilinszky Mihály főispán a f. hó 1-én a reggeli vonattal hazakerkezve fővárosi útjából, délelőtt 10 órakor fogadta a megyei tisztikar ujví tisztelegését. A tisztikar jó kívánatait Csátó Zsigmond dr. megyei főjegyző tolmácsolta s a főispán, — megköszönve a jókívánatokat s viszonzva azokat — további lankadatlan buzgalomra és munkára serkentette beszédében a tisztelgőket, akik innen, szintén a főjegyző vezetése alatt, a több nap óta betegeskedő Stamer Sándor alispán lakására mentek, hogy közvetlenül főnöküket szintén szívélyesen üdvözlőjkék az évforduló alkalmából. A főispánnal a megyei tisztikaron kívül tisztelegtek még: a járásbírósgaz, a helybeli görögkeleti egyház képviselőjében Pandovics Ildikó és Juhász János városi birtoknyilvántartó, az orvos-gyógyszerészleg és magánosok számosan. Egyegyed 11 órakor pedig a Szentes-városi tisztikar tisztelegte Tasnády Antal dr. polgármester vezetése alatt a főispánnal, mit azért említenk meg külön, mert akkor — mikor az egész tisztviselőkar eleget tesz az ujví tisztelegéssel — ha úgy tetszik — egy udvariassági követelménynek, amilyen ildomos ember közt szokásos, méltán feltűnik, hogy a városi mérnök A b a f f y Zsigmond és a városi ügyész, Burián Lajos — magukat társaiktól elkülönítve, ez alól kivonják és távolmaradásukkal tündököznek. A tisztikar jó kívánatait a polgármester tolmácsolta és a főispán, az üdvözlő beszédre mondtott válaszban különösen azt hangsúlyozta, hogy ő mindenkor Szentes város javát, felvirulását hordja a szívében és oda törekszik, hogy a város, mint megyei középpont, a szó igaz értelmében azza növekedjék — példaadással járván legelő a jóban a többi községeknek. A beszédet a tisztelgők látható tetszéssel és helyesléssel fogadták s csak az a kivánatos, hogy mindannyian meg is szíveljék, amit a főispán mondtott. — Az ármentesítő társulat tisztikara szintén tisztelegte újév napján hivatalfőnökénél, F e k e t é r t a n t o l főigazgatónál.

— **Kántorválasztás Dorosmán.** A dorosmai kántorválasztásról szegedi tudósítók rémes híreket sürgönyöztek a fővárosi lapoknak. A »Magyar Hirlep« meg éppen vezércikket is szentelt a furcsa kántorválasztásnak, a mely a »Szentesi Lap« szerint szintén a községi és megyei párt megütözése volt, (mintha bizony a vármegye sokat törődne azzal: szép hang-e a Dorosmai kántor vagy nem?). Mindössze az az igaz, hogy az a kántorválasztás nagyon lármás volt ugyan, de vére n élkül folyt le s egyéb baj nem esett, legfeljebb ha néhány kun polgártársban hült el a vér, mikor a huszárokat és csendőroket meglátták. A zavargás egyéb iránt törvényszéki beavatkozást vont maga után és a szegedi törvényszék Molnár Elemér törv. bírót küldte ki a vizsgálat megajtására, melynek eredményeként eddig a következő dorosmai polgárok lettek letartóztatva: R á c z F á b i á n, S ú v e g e s Imre, K ó m á r K i n t y, S i m o n G e r g e l y, P a p J a n o s, B o r b é l y J á n o s és R á c z I s t v á n.

— **Telekkönyvünk forgalma.** A helybeli járásbírósgaz telekkönyv kimutatása a lefolyt évben birtokváltozásokban, hagyatéki végrehajtásokban stb. a következő értékgörögalmat tünteti ki: Birtokátírás történt 1,398.165 ft 44 kr. értékben, végrehajás útján való átírás 202.786 ft 50 kr. ért., hagyatéki átírás 4,410.222 ft 78 kr. ért., terhek kötelezvény alapján 717.020 ft 38 kr. ért., terhek végrehajás útján 11.190 ft 89 kr. ért., hagyatéki terhek 19.552 ft 39 kr. ért., törlések a telekkönyvből 754.474 ft 91 kr. ért., próbb címekkel együtt az egész értékgörögalm 7,581.694 ft 90 kr. volt, mely óriási értékgörögalm abban lél a magyarázatot, hogy a lefolyt évre esik a gróf Károlyi Alajos-féle magosi uradalom hagyatékának átadása, ami maga 3 millió frton felüli értéket képvisel.

— **Az ő rendszere.** Jó idő óta lap-lapra hoz a tiszteletréméltó (?) »Szentesi Lap« cimen közleményeket, melyeknek az volna a célja, hogy Zsilinszky Mihály főispán kormányzasi rendszerét bírálják. E közlemények eddig jórészt csak ostobák és durvák voltak, telve a legképtelenebb ferdeítéssel, miket azok nélkül hagyunk. Az ujví szin azonban ugyane cimen már olyan vaskos és otromba hazugságot tartalmaz, amelyet szó nélkül nem hagyhatunk. Hogy először is a rendszerjellemzéssel útszába jöjjünk, mi igen röviden de aztán egészen találóan is adjuk a tiszteletréméltó (?) újság rendszerét a következőkben: a »Szentesi Lap« rendszere a hazudozás, a gyarkodás, embermarás. Ezt a rendszert aztán rajta kívül semmiféle más lap nem fejlesztette olyan kiváló tökélyre. Ime, egy mintahazugság: Sima Ferenc személyesen megy a belügyminiszterhez a szentesi polgármester választás ügyében, ott elkeszergi a szive fájdalmát és hogy a főispán iránt a belügyminiszterben a bizalmat megrendite, emondja, hogy ime, ez a főispán mellőzte a szentesi polgármester választásnál is a kormánypárti Balogh Jánost és elősegítette a 48-as Tasnády Antal megválasztását. Aztán hazóján és itthon éppen megfordítva írja meg a lapjában a dolgot, mintha t. i. a főispán mentegetődzött volna a belügyminiszter előtt, hogy miért volt kénytelen a derék kormánypárti férfit mellőzni. Ez az ő rendszere. A Sima Ferenc. És minél vakmerőbbek a hazudozásai, annál elvakultabban követi őt a gondolkozni nem szeretők tömege. Hát akkor miért ne hazudozzon?

— **Még egy emlékezés.** Hogy a kellemetlen idő dacára is mily látogatottak voltak a templomok az évzáró istentiszteletek alkalmával, erről már megemlékeztünk. Az evangélikus imaházban, az egyház derék tanítója Saling Gézának buzgalomból, ezúttal is — mint egyéb kiválóbb alkalmaknál — a mindkét nemű ifjúságból alakított alkalmi dalkar szép éneke emelte az áhitatot. A közönségre az a meglepetés is várt, hogy a szép éneket harmóniumon precíz, higgadt játékkal Sárdi Ida polgári leányiskolai növendék kísérte.

— **Népesedési adatok.** A szentesi evangélikus egyházban a mult 1891. évben született 7 fiu, 3 leány, összesen 10. Meghalt 8 fiu, 4 nő, összesen 12. A hirdetett 14 párból az egyházban 4 pár lón megkekteve. A vezetett lélek száma az év végén: 426, valóságban azonban haladja a 450-ét.

— **Tiszai közlekedés.** A jégzajlás és az erre következett beállás folytán napokon át szünetelt földi révi közlekedés néhány

nap óta — miután a jég kivágásával az akadályokat leküzdötték — ismét fennakadás nélkül történik.

— **Leszámolás.** A fogyasztási adójavaldalom kezelése, tudvalevően, a f. hó elseje óta a városi közpénztárra ment át, ott van alkalmazva a volt kezdő könyvelője: Lóvya Dávid, hasonló minőségben és a bevételzést az általa kiállított bárcákra a közpénztári tisztség teljesíti. A multa névze a leszámolás az eddig volt kezelővel tegnap szintén megkezdődött és Borbély Lajos városi képviselő mint fogyasztási adóbiztos, rendőri asszisztenciával most eszközlő a még raktáron levő fogyasztási adó alá eső cikkek leltári felvételét, hogy ennek alapján az adóvisszatérítés kérdése tisztázható legyen.

— **Vigyzatlanság áldozata** lett Szabó János, kinek kezét, a szárnyak megindítása alkalmakor, a szélmalom kerekére a Szűcs Dániel féle szélmalommal, a mult heten elkapta és több újját összezúzta. A szerencsétlen ember ugyanis, mint értesülünk, a szenvedett súlyos sérülés következtében, tegnapelőtt elhalálozott.

— **Több világosságot.** Hatezer forintot felül áldozunk évente az utcai világításra és ezért a tekintélyes összegért sikeres felhívályba borulnak utcáink éjnek évadján, amelyből mint pislá mécses, vagy világító szent János bogár válnak ki egyes fényponctoscákk, miket nálunk utcai lámpáknak csüfolnak. Hát az é-féle világítás nem éri azt a pénzt az bizonyos, s épp ezért hívjuk fel a rendőrfőkapitány figyelmét, hogy szigorúan ellenőriztesse a világítási vállalatot és ügyteltesen, hogy a lámpaláng a szerződésnek megfelelő legyen mindenkor; mert az elképzelhetetlen, hogy a szerződés pislogó mécskekre szőljön és ilyenért adjon ki a város 6000 frtot haladó összeget.

— **A kaszinó közgyűlése.** A szentesi kaszinó a f. hó 17-én délután 5 órakor tartja rendez évi közgyűlést, mely alkalommal a tisztújítás is megtörténik, amire ezúton is felhívja az elnökség a kaszinó tagjainak figyelmét.

— **Figyelmeztetés.** A Szentes-vidéki takarékpénztár által a f. év elején rendszerített hetibetét-üzlet már kezdetét vette s az intézet igazgatósága figyelmezteti a részbetéteseket, hogy betétkönyveiket átveve, a befizetéseket teljesíthetik. Egyidejűleg felhívjuk a közönség figyelmét arra is, hogy ily betétrészvények még mindig jegyezhetők a nevezett intézetenél.

— **Vásár a vidéken.** Kisteleken a f. hó 11-én kezdődik a téli országos vásár.

MEGHÍVÓ.

A Csongrád megyei Kör-folyó 1892. évi január 3-án, d. u. 3 órakor, Szentes város közgyűlési termében — túl a Kurcán — közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívom. Szentes, 1891 január 2-án.

S. Szabó Sándor
elnök.

Tárgysorozat: 1. A hiányzó tisztviselők megválasztása. 2. Esetleges indítványok tárgyalása.

Irodalom.

A **Vasárnapi Újság** december hó 27-iki száma a következő tartalommal jelent meg: **»Karácsony estjén.** (Vargha Gyula költeménye, Goró Lajos rajzával.) — **»Karácsony falun és városban.** (Képekkel) Sziklay János-tól. — **»Arva gyermekek karácsony-estjé.** — **»Költemény Mares Odóntól.** — **»Szinesés karácsonya.** Irta Zöldi Márton. — **»A becsületess Abdallah és a rosszelkű Hasszán.** Török történet. Irta Mikszáth Kálmán. — **»Isten veled.** Musset költeménye; fordította Radó Antal. — **»Harc a halottakkal.** — **»Vázlatok a francia forradalom történetéből.** Utolsó fejezet: **»A császárság megállapítása.** — **»Karácsony-est.** Endrődi Sándor költeménye. (Képpel.) — **»Levél a szerkesztőhöz.** Szász Károlytól. — **»Karácsony napja a magyar táborban 1848-ban.** Régi honvédtől. —

»Moltke karácsonyai. — **»Az angyali üdvözet.** (Két rajzzal a florenzi Pitti-palotában és a londoni nemzeti képtárban levő festmények után.) — **»Erdő a városban.** (Képpel) Endrődi Sándortól. — **»A játszó pajtasok.** (Peské Géza festményéhez.) — **»Az elhagyott.** (Pataky László festményéhez.) — **»A fővári karácsonyi és újvi mysteriumok.** (Nyolc képpel a pozsony megyei mysteriumokról.) — **»Karácsony Angliában.** (Képpel.) **»Karácsonyi táncmultság egy angol falusi kastélyban.** — **»Irodalom és művészet; Egyevet; Sakkjáték; Képtalány stb. rendez heti rovatok.**

A **Vasárnapi Újság** előfizetési ára negyedévre 2 frt, a **»Politikai Újdonságok**kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a **»Képes Néplap** legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 frt 20 kr.

A **Vasárnapi Újság**-ból albumszerű diszkidiás is fog megjelenni a legfinomabb vastag velinapíron. A **»Politikai Újdonságok** a napi eseményekre vonatkozó számos képpel illusztrálva fog megjelenni.

Nem kell külön gyermeklap annak, aki a **»Magyar Nők Lapjára** előfizet. A **»Magyar Nők Lapja** ugyanis regény- és divat-mellékleten kívül **»Lugas** című gyermeklapot is ad újdöntő kezdve előfizetőinek és így a család minden tagját ellátja olvasmányokkal. Szépirodalmi és háztartási közleményei legjobb írónk és legjobb írónk tollából erednek. Újvi első számát **Jókai, Temérdek, Rudnyánsky, dr. Prém, Brankovics, Nagyvárady Mira, Harmath Lajza** stb. költeményei és elbeszélései gazdagítják. Csak jó szolgálatot vélnk tehát akkor tenni, amidőn t. olvasóinknak, s különösen hölgyeinknek figyelmébe ajánljuk a **»Magyar Nők Lapját**, a melynek összes mellékleteivel együtt csak 6 frt az egész évi előfizetési ára. Mutatvány-számokat szivesen küld mindenkinek a kiadóhivatal (Budapest, kishid-utca 9. szám), a ki egy levelezőlapon fordul hozzá.

KÖZGAZDASÁG.

A **vetések állása** és a mezőgazdasági állapot december 12-től a hó végéig, a földmívelésügyi minisztériumba beérkezett jelentések alapján a következő volt: Az ország-szerte hirtelen és minden átmenet nélkül beállott száraz hideg időjárás, a zsengebben álló késői vetésekre káros hatással volt, több helyen a megerősödött késői vetések is szenvedtek, amennyiben megsárgultak és fakó színűek. Az erdélyi vármegyék némely vidékén és az országban egyebütt is, de csak szórvaosan borítja még a hó a vetéseket. A buza, rozs és árpa vetések némol ritkák és foltosak, férgék és egerektől szenvedtek, eltekintve ezen bajoktól, a vetések általában vége meg lehetőséneken jelezhetők, sőt hely-lyel közel szépen bekrosodásnak indultak s csakis a bekövetkezett hideg időjárás miatt akadtak meg fejlődésükben. A megmaradt repce jobbára kielégítően áll. — **Hótakaróra** ország-szerte nagy szükség van, hogy a vetések kellően védve legyenek az idő viszony-tagságaitól. A gazdasági munkálatok nagyobb szünetelnek s csakis fa és nádvagásra, végül még dohánysimitás és trágyahordásra szoritkoznak. Takarmányban ez idő szerint még nincsen hiány; helyenkint azonban a gazdák panaszkoznak, hogy a takarmányrész és burgonya rothad. Férgék és egerek sok helyen most is pusztítják a vetéseket.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Mátéffy Ferencz**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

Kiadó lakás.

III. tized 380. sz. alatt, a fűtőcában, 2 utcai szoba, konyha, éléskamara, pince és fáskamara, a f. évi április 24-ikétől **bérbe kiadó.** Ertekezhetni **Szöke István** tulajdonossal ugyanott. Ugyan-annak **kukoricának való földje van haszonbérbe kiadó.** 3—1

4442. tkv. 1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírre teszi, hogy **Szabó Ferencz** végrehajlatonak **Kiss Katalin Pleskó Andrásné** végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehaj-tási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíró) területén Szentes város és határában fekvő a szentesi 581. sz. jtkvben A 7 684. rsz. a foglalt ház és udvarból **Kiss Katalin Pleskó Andrásné** illető részre — illetve a végreh. törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra o. é. 374 frtban — továbbá az ugyanazon jtkvben A 7 2448. rsz. foglalt 1^{1891/1892} hold terű eperjes kaszálóból ugyancsak **Kiss Katalin Pleskó Andrásné** illető részre, illetve a végrehaj-tási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra o. é. 275 frt utóajánlati árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1892-ik évi január hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor, ezen telekkönyvi hatóság helyisé-geben megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikialtási áron alól is eladot-ti fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésának 10%-át vagyis 22 frt 60 kr. és 8 frt 40 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árforlyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendlet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték-papírban letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átzoalgtatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróék tkvi hatóságánál 1891. évi december hó 8. napján.

TEMESVÁRY,
kir. aljárásbíró.

Szépe Jánosnak

III. tized 370. szám alatt levő házánál egy különálló lakás, mely áll: 2 padolt szoba és egy konyhából, a hozzá tartozó kamara és tűzrevalósból, a f. évi szt.-György naptól kezdve **bérbeadó.** Ertekezhetni a tulajdonossal ugyanott.

Értesítés.

A szentesi ev. ref. egyháztanács 236—1891. sz. határozata értelmében értesítetnek az ev. ref. egyház tagjai, hogy az egyház-tanács presbyteriuma és egyházközségi képviselőik egyetnyed részének kisorsolási köp-vétán új választás rendeltetett el, mire névze a választási joggal bíró egyháztagok névjegyzéke az 1892. évi január hó 8. 9 és 10-dik napjain d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig az egyház tanácstermében közszemlére kité-tetni fog.

Felhívának ennél fogva az egyháztagok, hogy ezen határidőben a választók névjegyzékét megtekinthetik és ugyanezen határidő-ben a választási jogosultságra vonatkozó ész-revételeiket az ott együtt ülő bizottsághoz szóval vagy írásban bejelentethetik.

A kisorsolt egyháztanácsi és egyház-községi képviselő tagok helyett a választás az egyház tanácstermében 1892. évi január hó 24. 25. 26. és 27-ik napjain reggel 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig fog megtartani és erre az egyháztagok azzal hivatnak meg, mely szerint ezen időben szavazataikat a szavazatszedő küldöttségnek személyesen ad-ják be.

A választók a szavazatlapokat 1892. évi január 12 től a választás napjái az egy-ház tanácstermében vehetik át.

Szentesen. 1892. év január hó 2-án.

Kristó Nagy István
főgondnok.